

Pericopa Aharei Mot - „Că sângele este sufletul” (De ce nu carne în sânge) כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ 5783

„Și [dacă] vreun bărbat din casa lui Israel sau din străinii care stau vremelnic în mijlocul lor mănâncă orice fel de sânge, îmi voi îndrepta fața împotriva celui care a mâncat sânge și-l voi tăia din mijlocul poporului său. Căci sângele (inima) este sufletul, iar Eu vi l-am dat pe altar ca să se facă împăcare pentru viețile voastre, căci sângele este cel care face împăcare pentru viață. De aceea am spus fiilor lui Israel: nimeni dintre voi să nu mănânce sânge, și nici veneticul care stă vremelnic în mijlocul vostru să nu mănânce sânge. Și [dacă] vreun bărbat dintre fiii lui Israel sau dintre străinii care stau vremelnic în mijlocul lor vânează un animal sau o pasăre ce se mănâncă, să-i verse sângele și să-l acopere cu țărână; Căci sufletul oricărui este sângele trupului său, așadar le spun fiilor lui Israel; să nu mâncați sângele nici unui trup, căci sufletul oricărui trup este sângele lui; tot cel care îl va mânca va fi tăiat.” (Levitic 17:10-14).

Faptul că în aceste versete cuvintele cheie „suflet - *nefesh* נֶפֶשׁ” și „sânge - *dam* דָּם” se repetă de 18 ori, ne obligă să fim mai atenți la aceste cuvinte și la legătura între ele. Deja în aceste versete, scriptura ne dă de patru ori legătura clară între ele - „Că sângele este sufletul כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ”. Ce este acest suflet și care este enigma legăturii între el și sângele care curge în trupul viu?

Pentru prima oară cuvântul „suflet - *nefesh* נֶפֶשׁ” apare de două ori în povestea genezei la crearea animalelor: „Să mișune apele de o puzderie de suflete vii” (Geneza 1:20); „Și Dumnezeu a mai zis, să dea pământul suflete vii după specia lor” (Geneza 1:24). În descrierea creării omului scrie: „Și Dumnezeu l-a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață și omul a devenit un suflet viu” (Geneza 2:7). Cu alte cuvinte, în afară de „suflet” ca la celelalte ființe vii, la om mai apare un component unic, „suflare, spirit - *nešama* נִשְׁמָה”.

Oare sufletul ar fi cel care permite existența vieții, pe când suflarea este cea care face diferența între „sufletul oricărei vietăți” și un om? Cartea lui Iov ne mai adaugă un aspect: „El, în a cărui mână este sufletul a tot ce are viață și duhul oricărui duh omenesc” (Iov 12:10). Omului i se mai adaugă o esență a vieții care se numește „duh - *ruah* רוּחַ” spre deosebire de celelalte ființe vii, la care sufletul este singurul izvor al vieții.

Această diferențiere de feluri diferite de viață este accentuată în literatura Cabalei, care le prezintă ca diferite niveluri de existență spirituală a omului, de jos în sus: suflet, duh și spirit. Haiim Vital (Israel, sec.18), în cartea sa „Șaar Haghilgulim”, la introducere spune: „Toate sufletele sunt din lumea (universul) facerii, toate duhurile sunt din lumea producerii și toate spiritele sunt din lumea creării”.

După Cabala, în cele șapte zile după moartea unui om, se dezmembrează și sufletul lui, însă spiritul se întoarce

imediat la Dumnezeu. Despre duh, noi învățăm de la cel mai înțelept om: „Cine știe dacă duhul fiilor oamenilor se duce în sus și duhul animalelor se duce în jos, în pământ?” (Eclesiastul 3:21).

Așadar, sufletul se găsește în sângele tuturor ființelor și ca rezultat scurgerea de sânge este scurgerea esenței vieții oricărui organism viu. Din pricină că Toraua a permis mâncarea cărnii animalelor, este greu de înțeles interdicția pusă de Tora pe mâncatul esenței sale a vieții, sângele. Unul din cei mai mari cabaliști evrei din Spania, Ramban (Nahmanides) dă la această dilemă trei soluții posibile.

1. „Un patron al sufletului nu poate să mănânce suflet, că toate sufletele merg la Dumnezeu. Nu-i așa carnea care are origine materială și de aceea omul are voie să o mănânce. Sufletul are o origină superioară și de aceea îi este interzis omului să-l mănânce”.
2. „Este știut că ceea ce s-a mâncat se va întoarce în corpul celui care a mâncat și se vor transforma într-o singură carne. Dacă un om va mânca sufletul oricărei viețuitoare, acesta se va alătura sângelui lui și vor fi unul singur în inima lui, iar sufletul omului va deveni gros și grosolan. Foarte curând el se va întoarce la caracterul lui de suflet dobitocesc care era în mâncare, fiindcă sângele se va digera cu restul mâncării, se vor amesteca și sufletul omului va depinde de sângele animalului. De aceea nu este corect ca o persoană care are un suflet omenesc să mănânce sânge de animal fiindcă el este expus ca sufletul său să devină un suflet animalic sau chiar dobitocesc.
3. „Scriptura ne spune „Cine știe dacă duhul fiilor oamenilor se duce în sus și dacă duhul animalelor se duce în jos, în pământ”. De aceea ni se spune că sufletul fiecărui viețuitor are sângele în sufletul său, că fiecare carne de om sau animal are sufletul în sânge și nu este corect să amestecăm sufletul lichidat cu sufletul viu”. Spre deosebire de sufletul animalului care se nimicește odată cu moartea organismului viu, sufletul omului conține o existență veșnică, mai ales datorită legăturii lui cu celelalte părți spirituale, care sunt duhul și spiritul. De aceea nu este potrivit ca omul să-și amestece sufletul cu sufletele inferioare ale animalelor. De aceea omul este obligat să acopere sângele animalelor scurs pe pământ „țărână ești și în țărână te vei întoarce”.

Concluzie

Toraua a permis să mâncăm carnea animalelor fiindcă aceasta este în primul rând o sursă pentru existența fizică a omului, iar pe de altă parte nu este în acest lucru nicio primejdie la o daună sau o influență negativă asupra omului. Odată cu asta, Toraua a interzis să mâncăm sânge care este „lichidul vieții” unui animal, deoarece sângele este esența existenței sufletului dobitocesc. Din această cauză omul nu are nevoie de el pentru existența lui fizică, ci din contră sângele conține o primejdie atât pentru sufletul omului cât și pentru existența lui eternă.